

RINGEBU ØSTFJELL, IMSDALEN OG HIRKJØLEN STATSALLMENNINGER

DRIFTSPLAN FOR ELG 2010 – 2013

1. Område/areal:

Driftsplanen for elg omfatter følgende områder og areal:

Statsallmenning	Totalareal (daa)	Tellende areal (daa)
Ringebu Østfjell	342 000	53 000
Imsdalen	160 000	94 000
Hirkjølen	68 000	47 000
SUM	570 000	194 000

2. Planperiode:

Planen er satt opp for 4 år; 2010, 2011, 2012 og 2013.

3. Målsetting

Driftsplanen retter seg etter og har innarbeidet nasjonale og kommunale målsettinger og retningslinjer. I tillegg er det formulert følgende målsettinger for valdet i planperioden:

- Forvaltningen ønsker å påvirke elgstammen på en slik måte at en oppnår en sunn og produktiv bestand som er tilpasset beitetilgangen i området.
- Dreie avskyting mot dyr som har liten verdi for gjenværende bestand, og verne om gode produksjonsdyr.
- I løpet av perioden er det et mål at data fra Sett elg-skjemaene skal vise:
  1. Kalv ku 0,6-0,7
  2. Ku per okse minimum 1,50
- Samarbeide med nabovald i Ringebu, Øyer og Stor-Elvdal for å koordinere forvaltninga.

4. Vurdering av bestand

Med bakgrunn i fellingsresultatene og ”Sett elg”-data ser det ut til at antall dyr i bestanden har gått ned de to siste periodene, i forhold til toppårene på slutten av 90-tallet og rundt år 2000.

De siste fire periodene (1994-2009) har snittet for sett elg/jegerdagsverk sunket fra 0,6 i perioden 1994-1997 til 0,4 i perioden 2006-2009 (høyest i 2002: 0,85, lavest i 2006: 0,32). Forholdet sett ku per okse var i siste periode 1,55. Variasjonen mellom år er imidlertid stor (fig.2). I elgbestander i Norge varierer dette forholdet normalt mellom 1,5 og 2. Hvis en ser på % felt av antall sett ku og okse på statsallmenningene i Ringebu, tyder det på at nedgangen i kuandelen ikke skyldes høyere uttak av ku, men at det er felt færre okser de siste årene. Det gjenspeiles også i avskytingen siste 4 år, med 48 % hanndyr og 52 % hunndyr.

Forholdet kalv per ku varierer mindre mellom år, og har i lengre tid vært mellom 0,5-0,6. Det betyr at produksjonen i elgstammen er relativt moderat. Optimale tall ligger ofte mellom 0,7 og 0,9. Kalv per kalvku var siste periode 1,08. Det betyr at andelen ku med tvillingkalver er moderat.

5. Felling i perioden

Det søkes om en kvote på totalt 280 dyr i perioden 2010-2013. Disse fordeles på ca 70 dyr pr år med følgende fordeling på kjønn og alder:

ca 20 % eldre ku (2 ½ år og eldre)
ca 20 % eldre okse (2 ½ år og eldre)
ca 60 % kalv/ungdyr

- Det er ingen begrensninger i uttaket av kalv/ungdyr, og dermed ingen begrensninger i det prosentvise uttaket av disse aldersgruppene. Uttaket av kalv har i mange år vært rundt 40 % og ungdyr 20 %. Det bør i kommende periode stimuleres til økt uttak av åringer, som gir større kjøttutbytte pr forenhet.
- En tar sikte på et fortsatt skånsomt uttak av produktive kyr og store okser. Tvillingku og dens kalver er fredet i hele jakta.
- Okser med en pigg på hver side regnes som ungdyr uansett alder. Takker/utvekster mindre enn 2,5 cm telles ikke.
- Hanndyrprosenten bør være 60 % i planperioden (48 % i perioden 2006-2009).

Fellingsresultatene, stammens sammensetning og beiteforholdene/-skadene om vinteren vil være faktorer som vurderes når kvoten fordeles på jaktfeltene for det enkelte år.

6. Gjennomføring av planen

A. Grunnkvote

Fjellstyret fordeles ca 85 % av kvoten på de enkelte jaktfelt før jakta etter følgende fordeling:

ca 20 % eldre ku
ca 20 % eldre okse
ca 60 % kalv/ungdyr

Under jakta tildeles tilleggsdyr til jaktlaga etter hvert som de nærmer seg eller har full kvote. Sammensetningen av tilleggsdyrene og hvilke jaktlag som får tilleggsdyr, avhenger av hvordan fellingsresultatene hos det enkelte jaktlag og samlet for valdet er til enhver tid.

B. Avskytingsprofil/prissystem

Det legges opp til en fast pris på kr 65 per kg for alle typer dyr. Lette dyr faktureres med halv pris:

Kalv under 45 kg:	kr 32,50/kg
Ungdyr under 90 kg:	kr 32,50/kg
Eldre dyr under 140 kg:	kr 32,50/kg

Jegerne skal oppfordres til å tenke forvaltning og bestandspleie under jakta ved å velge ut dyr som har liten verdi for den gjenværende bestand.

C. Kontrakt med jaktlaga

Det inngås skriftlig kontrakt mellom jaktlaga og Ringebu Fjellstyre, hvor kontrakt med vedlegg til denne inneholder:

- Kvote og priser på grunnkvote og priser på tilleggsdyr
- Tilleggsavgifter og sanksjoner ved feilskyting og/eller overtredelse av/brudd på kontrakt
- Generelle regler for elg- og hjortejakt på statsallmenning
- Viltlov og forskrifter
- Rapporteringsplikt til oppsynet ved felling samme dag som dyret er felt
- Plikt til å kunne påvise fellingssted
- Avtale om at alle dyr skal veies iht. fjelloppsynets veierutiner
- Rapporteringsplikt ved feilskyting og/eller skadeskyting
- Oppsyn og kommunal viltforvaltning; Navn, adresser, tlf.nr. m.m.
- Avtale om innlevering av Sett elg-skjema og kjever til Ringebu kommune

D. Tilleggsdyr, vektgrense, feilskyting

Tilleggsdyr:

Tilleggsdyr kan pålegges jaktlaget gjennom hele jakta.

Vektgrense:

Det settes ingen vektgrense mellom eldre dyr/ungdyr. Alle voksne kyr (2 ½ år og eldre) belastes kvota for eldre dyr. Okser med en pigg på hver side regnes som ungdyr uansett alder. Takker/utvekster mindre enn 2,5 cm telles ikke.

Tilleggsavgifter ved feilskyting (inkl. moms):

Tillegget gjelder både grunnkvote og tilleggsdyr, og er et tillegg til prisen på grunnkvota.

Eldre ku 150-170 kg i stedet for kalv/ungdyr/eldre okse	+ kr 10,- per kg for hele dyret
Eldre okse 150-170 kg i stedet for kalv/ungdyr/eldre ku	+ kr 10,- per kg for hele dyret
Eldre ku over 170 kg i stedet for kalv/ungdyr/eldre okse	+ kr 25,- per kg for hele dyret
Eldre okse over 170 kg i stedet for kalv/ungdyr/eldre ku	+ kr 25,- per kg for hele dyret

Grove feilskytinger vil føre til strengere reaksjonsformer, i tillegg til ovenfor nevnte tilleggsavgifter. Jeger og/eller jaktlag kan utelukkes fra jakt, og kontrakt kan bli hevet.

Fjellstyrenes sanksjoner for brudd på viltlov/-forskrifter, kontrakt, generelle bestemmelser og søknadsskjema gjelder.

Feilskyting/skadeskyting:

All feilskyting skal ha rapport fra skytter(e) og oppsyn. Skadeskyting som fører til ettersøk påfølgende dag, og/eller skadeskyting hvor dyret ikke finnes igjen skal ha rapport fra skytter(e) og oppsyn.

7. Informasjon til jaktlaga

Det enkelte jaktlag vil under jakta ha en jaktlederperm som følger jaktfeltet. Denne inneholder lover, forskrifter og bestemmelser som gjelder. I tillegg generell informasjon om jakt, kopi av driftsplan, sett elg-skjema, kjevelapper m.m.

8. Tiltak i planperioden

- Opprettholde en god og effektiv oppsynsordning under jakta.
- Videreutvikle samarbeid mellom Ringebru fjellstyre, offentlig viltforvaltning, nabovald og jegere med tanke på å få best mulig og riktig forvaltning av elgstammen.
- Aldersbestemmelse av alle felte dyr gjennom innsamling og undersøkelser av kjever.
- Gjennomføre beitetaksering på utvalgte områder i allmenningen.
- I samarbeid med elgjegere og andre få oversikt over trekkruiter og størrelsen på elgstamma som oppholder seg i statsallmenningen under jakta og gjennom vinteren, samt hvilke områder som blir benyttet om vinteren.

9. Bakgrunnsmateriale for planen

- Sett elg- data 1988 – 2009
- Felt elg 1988 – 2009
- Gjennomsnittsvekter for felt elg 1993 – 2009
- Solbraa, K. 2005. Elgbeitetakseringer i Atndal og naboområder. Rapport for 2002 til 2004.
- Solbraa, K. 2008. Elg i Atndal og naboområder. Forvaltning av elg og skog
- Solbraa, K. 2009. Elg i Atndal – beiteskader, kalvefrekvenser og kalveskyting
- Ringebru kommune 2010. Retningslinjer for forvaltning av elg, hjort, rådyr og bever i Ringebru 2010-2013
- Direktoratet for naturforvaltning 2009. Strategi for forvaltning av hjortevilt.